

veielse, naar Kravet foreligger. Tvøvrigt er der vel ogsaa derom i Udvalget forskjellige Meninger, idet der vistnok er Medlemmer, som mene, at nu kan det være nok, hvormod Andre indtage den Stilling, at de sige: Ja, vi se paa Sagen, naar den kommer til at foreligge. Tvøvrigt har den høitærede Minister jo udtalt, saavidt jeg forstod ham, forleden Dag, at han ikke fandt Anledning til at komme med yderligere Forslag. Jeg veed jo nok, at der endnu er Digehistorien tilbage, men den betragter jeg egentlig som liggende udenfor. Altsaa, jeg anbefaler Lovforslaget, som jeg heller ikke tvivler om vil blive vedtaget.

Da Ingen yderligere begjærede Ordet, var Forhandlingen sluttet.

Lovforslagets eneste Paragraf (se Tillæg A. Sp. 2783—84) og Lovforslagets Overgang til tredje Behandling vedtoges uden Afstemning.

Endringsforslag til 3die Behandling indfaldtes til imorgen Middag Kl. 1.

Den sidste Sag paa Dagsordenen var:

Første Behandling af Forslag til Lov angaaende Oprettelse af en almindelig Alderdoms-Forsørgelsesanstalt.

(Lovforslaget findes i Tillæg A. Sp. 2243 ff.)

Lovforslaget fattes under Forhandling:

Ordføreren for Forslagsstillerne (Suel): Idet jeg paa Forslagsstillerne Begne skal have den Være nærmere at udvikle dette Lovforslag, skal jeg i det Væsentlige indskrænke mig til at udvikle Hovedpunkterne i Sagen, idet jeg senere mulig faar Leilighed til, efterat andre ærede Talere have havt Ordet, at vende tilbage til Enkelthederne i Lovforslaget. Forslagsstillerne have været af den Mening, at de mange Klager, som lyde fra Arbejderne, fra den saakaldte 4de Stand, fra de Fattige og Svage i Samfundet, i mange Punkter ere begrundede, og at de Fordringer, som stilles om en Forbedring i deres Vilsaar, ere berettigede. Vel have vi ikke været blinde for, at disse Tilstande ikke kunne ombannes hurtigt og heller ikke ved Love eller Regjeringsforanstaltninger, dertil skal længere Tid, dertil skal en bedre Almueoplysning, og dertil skal en stærkere Udvikling af

Nationalformuen; men paa den anden Side gives der Omraader, gives der Punkter, med Hensyn til hvilke Statsmagten meget vel kan gribe ind og ogsaa udrette meget Godt. Som saadanne Punkter kan navnlig eet nævnes, nemlig Omsorgen for dem, der paa Grund af Alder eller paa Grund af Ulykkestilsælde have mistet deres Arbeidskraft i det Væsentlige eller for en Del. Her kan efter vor Mening Statsmagten i mange Stykker træde hjælpende til, og det er vor Mening, at i saadanne Tilfælde, hvor Statsmagten kan træde virkende til, der bør den ogsaa gjøre det, der er det berettiget, at man kræver af Statsmagten, at den yder sin Medvirken. Gaende ud herfra og gennemtrængte af Overbevisningen om, at den Tilstand, hvori de, der ere under offentlig Fattigforsørgelse, for Dieblirket befinde sig, trænger til en Forbedring, rettede vi i sin Tid en Forespørgsel til den høitærede Regjering om, hvorvidt den var tilbøielig til at tage denne Sag i sin Haand eller ikke. Den Naade, hvorpaa den offentlige Fattigforsørgelse for Dieblirket finder Sted, er, som vi jo Alle vide, saaledes, at det næsten er en Skændsel for vort Samfund. Af og til kommer der Exempler frem, som belyse, hvorledes det i denne Henseende forholder sig. Ikke sjældent træffer det sig, at Folk begaa Forbrydelser blot for at slippe fra Fattighuset over i Fængslet, og ærede Medlemmer ville erindre, at, da der i Sommer var et Møde af Politimestre her i Kjøbenhavn, blev det oplyst, at en fattig Person, endda en Kvinde, var død i et Fattighus under saadanne Omstændigheder, at det var nødvendigt at bruge en Kost for at rense Riget fra den Mængde Udsj, der fandtes paa det. Dette er enkelte Exempler, der illustrere, hvorledes Forholdene ere. Altsaa er det vel berettiget, naar man forlanger, at der skal foretages Forandringer i disse Forhold, og vi havde ventet, at den høie Regjering vilde have taget Sagen i sin Haand, idet vi gif ud fra, at det var lettere for den end for nogen Anden at skaffe de fornødne Oplysninger tilveie, som er et nødvendigt Grundlag for Lovgivningsforanstaltninger i den Henseende; men Regjeringen erklærede, at den ikke saae sig istand til at løse denne Opgave, og derfor heller ikke vilde tage fat paa den. Under disse Omstændigheder toge vi under Overveielse, om det ikke vilde være rigtigt, at man benyttede det private Initiativ, og vi bleve da enige om at gjøre et Forsøg paa at udarbejde Forslag til de Foranstaltninger, som skulde træffes, og vi mente i denne Henseende, at der var to Veie, man kunde gaa; den ene den, at man lod Fattigforsørgelsen vedblivende være hos Rommuen og derimod ved Statshjælp satte disse istand til at sørge for at kunne indtræde i Alderdomsfor-